

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 465/2021-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Karabašom, Ružová 10, Sabinov, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 8 Cdo 133/2020 z 26. mája 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 11. augusta 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 8 Cdo 133/2020 z 26. mája 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiadal zrušenie napadnutého uznesenia a vrátenie veci najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol v procesnom postavení žalovaného v konaní o zaplatenie mzdy a stravného. Okresný súd Prešov (ďalej len „okresný súd“) návrhu žalobcu rozsudkom č. k. 20 C 176/2009 z 18. júla 2016 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) čiastočne vyhovel a sťažovateľa zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 797,82 eur s príslušenstvom (výrok I), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II), žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 58,38 % (výrok III) a vo výroku IV uviedol, že o trovách štátu bude rozhodnuté samostatným uznesením.

3. Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že podľa jeho názoru zmena pracovnej zmluvy, pokiaľ ide o výšku mzdy, nebola urobená písomne a v konaní nebola ani riadne preukázaná, teda okresný súd rozhodnutie založil iba na nepodloženom tvrdení žalobcu.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 7 CoPr 1/2017 z 24. augusta 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) rozsudok okresného súdu potvrdil. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že krajský súd (rovnako ako prvoinštančný súd) „považoval za dostatočný dôkaz existencie dohody o zmene mzdových podmienok skutočnosť, že žalobcovi mala byť vyplácaná mzda v závislosti od ním tvrdených najazdených kilometrov. Odvolací súd teda právne posúdil vec tak, že je v medziach ustanovenia § 54 ZP absenciu akéhokoľvek písomného dôkazu o zmene obsahu pracovnej zmluvy, a postačuje tvrdenie jednej zo sporových strán na preukázanie, že takáto dohoda skutočne existuje a čo je jej presným obsahom.“.

4. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pričom namietal „nesprávne právne posúdenie sporu odvolacím súdom spočívajúce v otázke posúdenia existencie ústnej alebo konkludentnej dohody o zmene obsahu pracovnej zmluvy, pri absencii akéhokoľvek písomného dôkazu o presnom obsahu takejto dohody, len na základe tvrdenia zamestnanca a úvahy o výške mzdy zodpovedajúcej násobku zamestnancom tvrdeného pracovného výkonu.“.

5. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľa napadnutým uznesením odmietol podľa § 447 písm. d) CSP (nedostatok náležitostí) a v podstatnej časti odôvodnenia uviedol: „Dovolateľ v dovolaní síce z formálneho hľadiska označil za dovolací dôvod nesprávne právne posúdenie veci, avšak z hľadiska obsahového (vychádzajúc najmä z dovolateľom vymedzenej právnej otázky, ktorú označil za relevantnú podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP), je zrejmé, že v skutočnosti odvolaciemu súdu (súdu prvej inštancie) vytyka nedostatky rýdzo skutkovej (nie právnej) povahy. Dovolateľ spochybňuje správnosť a úplnosť skutkových zistení, namieta nedostatočné dokazovanie týkajúce sa preukázania existencie ústnej a konkludentnej dohody o zmene obsahu pracovnej zmluvy... Pokiaľ žalovaný tvrdí, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a opodstatnenosť svojho tvrdenia odôvodňuje tým, že skutkové zistenia a z nich vyplývajúci skutkový záver sú neúplné (nesprávne), nie je splnená zákonná náležitosť dovolania vyplývajúca z § 428 CSP. Nesprávne právneho posúdenia veci nemožno vymedziť nesprávnym alebo neúplným zistením skutkového stavu. V prípade dovolania, ktorého prípustnosť je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a dôvodnosť vysvetľovaná nesprávnym právnym posúdením, má kľúčový význam to, či dovolanie obsahuje náležitú argumentáciu spochybňujúcu buď správnosť aplikácie niektorej právnej normy alebo správnosť jej interpretácie. Takáto argumentácia ale v danom prípade netvorí obsah dovolania žalovaného.“

II. Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vo vzťahu k odôvodneniu záveru o porušení ním označených práv uviedol: „S názorom Najvyššieho súdu SR sťažovateľ absolútne nesúhlasí a má za to, že Najvyšší súd SR nemal dovolanie odmietnuť s odôvodnením, že nemá náležitosti podľa § 428 CSP. Týmto rozhodnutím bol sťažovateľ ukrátený na práve na súdnu ochranu.“

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie o porušení práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté pre nesplnenie náležitostí podľa § 428 CSP.

Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstate zotrval na argumentácii uplatnenej už v odvolacom konaní, a teda že v konaní nebola dostatočným spôsobom preukázaná zmena pracovnej zmluvy, na ktorej bolo založené rozhodnutie v merite veci.

8. Ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku zákonom ustanovených náležitostí.

Z hľadiska predbežného prerokovania tejto časti ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak.

Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti.

Ústavný súd zdôrazňuje, že viazosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých sú osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpené advokátom.

9. Ústavný súd dáva do pozornosti, že sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti požaduje vyslovenie porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, avšak v ústavnej sťažnosti absentuje právne relevantná argumentácia obsahujúca tvrdenia o porušení sťažovateľových práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Sťažovateľ

však svoju argumentáciu v ústavnej sťažnosti upriamil na posúdenie skutkových zistení vo veci existencie dohody o zmene pracovnej zmluvy, čo bolo predmetom dokazovania v konaní pred okresným súdom, ale na tieto tvrdenia v rámci odvolacieho konania reagoval aj krajský súd.

10. V konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v zásade ústavný súd nie je skutkovým súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu, ktorým by mohol či mal odhaľovať pravdivosť skutkových tvrdení (I. ÚS 200/2011). Aj podľa rozhodovacej činnosti Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H. v. United Kingdom) sa pod spravodlivým súdnym procesom na účely čl. 6 dohovoru v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (m. m. I. ÚS 101/2019).

11. Sťažovateľ napriek zastúpeniu advokátom podal ústavnému súdu ústavnú sťažnosť, v ktorej absentujú konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu ním označených práv a slobôd (ústavnoprávne relevantné odôvodnenie ústavnej sťažnosti, pozn.).

12. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už formuloval právny názor (pozri napr. IV. ÚS 359/08), podľa ktorého má nedostatok odôvodnenia sťažnosti (alebo jej časti) významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľa, aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie ústavnej sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu, a to v ústavnoprávnej rovine porušenia základných práv. Všeobecne formulovaný subjektívny názor sťažovateľa o porušení jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je dostatočným dôvodom na záver, že mohlo dôjsť k jeho namietanému porušeniu, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver formulovať aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie.

13. Nedostatok odôvodnenia, ktoré predstavuje podstatnú náležitosť návrhu na začatie konania pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy, nemožno považovať za odstrániteľný nedostatok v štádiu konania po uplynutí lehoty ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde, a tak ústavný súd v okolnostiach daného prípadu sťažovateľa na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti spočívajúcich v jej nedostatočnom odôvodnení nevyzýval.

14. Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v odvolacom konaní, v dovolacom konaní, aj v konaní pred ústavným súdom opakovane vznáša rovnakú námietku spočívajúcu v tvrdení o nedostatočnom preukázaní zmeny pracovnej zmluvy v časti výšky mzdy. V tejto súvislosti po celý čas zotrváva na tvrdení, že všeobecné súdy bez existencie akýchkoľvek dôkazov uverili strohým tvrdeniam žalobcu.

15. V tejto súvislosti nad rámec záveru o nedostatku zákonom ustanovených náležitostí ústavnej sťažnosti v záujme zachovania právnej istoty ústavný súd dohľadával rozsudok krajského súdu a poukazuje na relevantnú časť jeho odôvodnenia, podľa ktorej „*Vo veci nie je možné stotožniť sa s tvrdením, podľa ktorého žalobca ničím nepreukázal existenciu ústnej dohody o mzde v porovnaní so mzdou dohodnutou v pracovnej zmluve. Ako na to správne poukazuje súd prvej inštancie samotný žalovaný vyplácal žalobcovi mzdu v inej výške než aká vyplýva z uzatvorenej pracovnej zmluvy. Dňa 25.8.2008 žalovaný vystavil výdavkový pokladničný doklad na sumu 27.600,- Sk (916,15 Eur), kde ako účel uviedol výplatu mzdy žalobcovi. Mzda ako účel platby je uvedená tiež v účtovnom doklade potvrdzujúcom prevzatie sumy 34 772,- Sk (1.154,22 Eur) žalobcom od žalovaného. Ďalšia platba vo výške 38.320,- Sk (1.271,99 Eur) bola vykonaná zo strany žalovaného na účet žalobcu dňa 29.10.2008. Po zohľadnení počtu 9.580 km odjazdených žalobcom v mesiaci september 2008 a vyplatenej sumy 38.320,- Sk žalovaným, žalobcovi bola za jeden km jazdy vyplatená čiastka 4,- Sk, teda čiastka potvrdzujúca tvrdenie žalobcu o ústnej dohode o mzde v závislosti od počtu najjazdených kilometrov. Žalovaný bez akýchkoľvek pochybností už krátko po uzatvorení písomnej pracovnej zmluvy poskytoval žalobcovi mzdu v podstatne vyššej sume, než aká bola písomne dohodnutá. Skutočnosť, podľa ktorej mzda bola žalobcovi vyplácaná v závislosti od počtu najjazdených kilometrov bola teda dostatočným spôsobom preukázaná.*“.

16. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu tiež obsahuje z hľadiska ústavného prieskumu dostatočné a ústavne udržateľné odôvodnenie odmietnutia dovolania sťažovateľa. Uznesenie najvyššieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože najvyšší súd sa pri výklade a aplikácii zákonného predpisu vo veci sťažovateľa neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

17. Ústavná sťažnosť vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, pričom vo vzťahu k samotnému návrhu ide o neodstrániteľný nedostatok zákonných náležitostí, preto ústavný súd ústavnú sťažnosť v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí. Zároveň je neopomenuteľne prítomná zjavná neopodstatnenosť ako dôvod odmietnutia návrhu podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. októbra 2021

Peter Molnár
predseda senátu